
Od Redakcji

Studia Theologica Varsaviensia 43/1, 9-11

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD REDAKCJI

*A przecież nie cały umieram,
To co we mnie niezniszczalne trwa!
(Jan Paweł II, Tryptyk Rzymski)*

Pierwsza połowa 2005 roku została naznaczona wielką stratą dla Kościoła i świata, a jednocześnie dawno nie wyzwoliły się w ludziach tak wielkie pokłady solidarności, dobra i miłości. Śmierć Jana Pawła II, o której tu mowa, stała się dla wierzących drugim Wielkim Tygodniem. Życie, nauczanie i umieranie Papieża trwale wpisało się w świadectwo prawdy przesłania ewangelicznego. Odszedł człowiek, jak ziarno wrzucone w ziemię. Odszedł, aby jego myśl i nauczanie mogły wydać plon.

Dokumenty Jana Pawła II wielokrotnie stawały się inspiracją do badań publikowanych na łamach naszego półrocznika. I chociaż proponowane poniżej artykuły nie nawiązują wprost do nauczania tego wybitnego Teologa, Filozofa i Pasterza, to jednak pragniemy prezentowany numer STV poświęcić pamięci Jana Pawła II. Niech stanie się hołdem złożonym Wielkiemu Papieżowi, Temu, który całe swoje życie poświęcił Prawdzie.

Partię artykułów otwiera tekst poświęcony pobożności maryjnej. Ks. Ignacy Bokwa stawia pytanie o miejsce Maryi we współczesnej refleksji Kościoła. Nawiązuje do różnych nurtów współczesnej myśli teologicznej zarówno katolickiej i protestanckiej, jak również feministycznej. Podejmuje problem wzajemnego odniesienia mariologii i pobożności maryjnej w kontekście kultury współczesnej oraz w perspektywie ekumenicznej. Kolejny tekst ukazuje problematykę inkulturacji wiary ukazanej jako działanie komunikacyjne. Autor wychodzi od rozumienia Kościoła jako *komunikatywnego*

zjednoczenia wierzących i na tym fundamencie rozwija podjęty temat (ks. Marek Jagodziński). Artykuł Marty Przyszychowskiej dotyczy znaczenia perykopy biblijnej opisującej scenę pod krzyżem, w której Jezus powierza Maryję Janowi (J 19, 25-27). Autorka odwołuje się do interpretacji niemal wszystkich łacińskich komentarzy patrystycznych dotyczących tego tekstu. Zwraca uwagę na to, że dla Ojców Kościoła aspekt mariologiczny tej perykopy, stanowił tylko jeden z możliwych kluczy interpretacji, i to nie najważniejszy. Teologiczne zagadnienie *sensus fidei* zostało podjęte przez ks. Leona Siweckiego. W prezentowanym artykule zostaje przypomniana istota, natura i znaczenie tego pojęcia, co zdaje się być szczególnie istotne w kontekście pewnych tendencji zmierzających do błędnego utożsamiania „zmysłu wiary” ze współczesnym rozumieniem „opinii publicznej”, a tym samym przyznawania jej prawa do nieuzasadnionego ingerowania w doktrynę Kościoła.

Artykuł ks. Jerzego Skawronia odwołuje się do płaszczyzny antropologii teologicznej. Autor ukazuje zagadnienie tajemnicy człowieka w oparciu o refleksję chrześcijańską podejmowaną na przestrzeni dziejów, począwszy od kontekstu Pisma Świętego, aż po myślicieli współczesnych. Kluczem do podjętych rozważań stają się takie pojęcia jak łaska, symbol i „chrystoformizacja”. Tradycyjnie nie zabrakło też problematyki współczesnej. Ks. Dominik Kubicki porusza fakt braku odwołania się do wartości chrześcijańskich w preambule Traktatu Konstytucyjnego Unii Europejskiej. Autor podejmuje wysiłek ukazania drogi sekularyzacji, jaką przeszedł społeczeństwa europejskie, widzianej z perspektywy odnowy teologii w XX wieku oraz stawia szereg ważnych pytań związanych z podjętym tematem.

W części materiałów zamieszczono teksty wygłoszone w ramach Ogólnopolskiego Sympozjum Ekumenicznego w 40. lecie ogłoszenia Dekretu *Unitatis redintegratio*, które odbyło się 1 grudnia 2004 roku w UKSW w Warszawie (wprowadzenie – ks. Wojciech Hanc). Rys historyczny powstania dokumentu przedstawił ks. Leonard Górka. Kolejny referat dotyczył podstaw i rozumienia ekumenizmu w omawianym Dekrecie (ks. Wojciech Hanc). W dalszej części ks. Sławomir Pawłowski omawia „hierarchię prawd” zawartą w *Unitatis redintegratio*. Następne dwa teksty odzwierciedlają sposób odbioru przesłania dokumentu z punktu widzenia teologii prawosławnej (ks. Jerzy Tofiluk) i ewangelickiej (Karol Karński).

Partię recenzji otwiera tradycyjnie problematyka biblijna. Pierwsza recenzja przedstawia owoce badań prowadzonych przez członków *Studiorum Novi Testamenti Societas* (SNTS), poświęcone zagadnieniom metodologicznym związanym z interpretacją *Listu do Tesaloniczan*. Druga dotyczy zagadnienia rozumienia Trójcy Świętej w pierwotnym chrześcijaństwie (Janusz Kręciński MS). Kolejne recenzje prezentują dorobek naukowy dwóch autorów (doktorat i rozprawa habilitacyjna). Pierwsza dotyczy problematyki dosłowności przekładu we współczesnych polskich przekładach Starego Testamentu, druga kwestii koncepcji eschatologicznych w Biblii Hebrajskiej (Michał Wojciechowski). Następną z omawianych pozycji dotyczy sposobów ukazania zaślubienia i wniebowzięcia Maryi w pismach średniowiecznych dominikanów (Jacek Salij OP). W ramach zagadnień związanych z liturgiką został omówiony podręcznik *Wprowadzenie do liturgii* ks. Bogusława Nadolskiego (ks. Jan Dęcyk). Podsumowania myśli teologicznej XX wieku i nakreślenia perspektyw na przyszłość podjęli się autorzy kolejnej omawianej książki (Dariusz Piskorski). Problematyka przyjaźni w ujęciu Arystotelesa i w Piśmie Świętym, ukazana w książce Janusza Nawrota, została przedstawiona w recenzji ks. Michała Czajkowskiego. Część recenzji zamyka omówienie ostatniej książki Jana Pawła II *Pamięć i tożsamość* (Jarosław A. Sobkowiak MIC).

Z dniem 1 stycznia 2005 roku poprosił o zwolnienie z obowiązków redaktora naczelnego naszego pisma prof. dr hab. Stanisław Mędała CM. Książd Profesor kierował pismem od 1996 roku. Wywarł on niewątpliwy wpływ na obecny jego charakter. W imieniu Redakcji pragniemy wyrazić Księdzu Profesorowi naszą szczerą wdzięczność. Znamy Jego oddanie pismu, którego doświadczyliśmy w kolejnych latach współpracy. Ceniśmy w nim szczególnie postawę Mistrza, która wyrażała się w otwarciu na młodszych pracowników nauki, czego najlepszym dowodem jest powierzenie kierowania pismem Jarosławowi A. Sobkowiakowi MIC, dotychczasowemu sekretarzowi pisma. Witamy też w naszym gronie ks. Mirosława Kiedzika, nowego sekretarza pisma. Pragniemy też poinformować Czytelników, iż spis treści numerów archiwalnych oraz wybrane fragmenty tekstów zamieszczonych w ostatnich numerach będą dostępne na naszej stronie internetowej <http://stv.uksw.edu.pl>.

Tradycyjnie treść numeru zamyka Kronika Wydziału Teologicznego UKSW (ks. Ryszard Czekański).